

Tervetuloa tekemään Suomen Punaisen Ristin seksuaaliterveystyötä festareille ja kiertävään työhön!

Lue ohje huolellisesti läpi jo ennen tapahtumaan osallistumista ja toimintaan ryhtymistä, jotta asiat sujuisivat mahdollisimman mukavasti ja joustavasti.

Suomen Punaisen Ristin seksuaaliterveystyö kesällä 2021

Tänä vuonna vapaaehtoisten tulee huomioida viranomaisien alueelliset suositukset sekä Suomen Punaisen Ristin valtakunnalliset vapaaehtoistoiminnan linjaukset sekä turvallisuus- ja toimintaohjeet.

Tutustu tarkkaan korona-ajan turvallisuus- ja toimintaohjeisiin sekä turvallisuus- ja hygieniaohteen. <https://rednet.punainenristi.fi/node/59469>

Ohjeita päivitetään, joten luethan viimeisimmät ohjeet aina ennen toimintaan ryhtymistä.

Mitä teen seksuaaliterveyden festarityössä ja kiertävässä toiminnassa?

Seksuaaliterveystyön tavoitteena on **keskustella** ihmisten kanssa seksuaaliterveydestä ja kannustaa turvallisempaan seksiin ja ehkäisyyn käyttöön. Annamme tietoa yleisimmistä seksitaudeista ja ohjaamme tarvittaessa olemaan yhteydessä terveydenhuoltoon. Kaikkea ei vapaaehtoisena tarvitse tietää, vaan pääasia on, että keskusteluissa esitetään faktatietoa asiallisesti ja tuomitsematta. Vaikeissa kysymyksissä voit aina ohjata kysyjän terveydenhuollon tai muiden asiantuntijapalveluiden pariin.

Keskustelun yhteydessä jaamme **Seitsemän syytä suojautua** -esitettä ja **Kesäkumeja**. Esitteestä löytyy tietoa yleisimmistä seksitaudeista. Periaatteena on, että Kesäkumeja annetaan 1 kpl / toiminnassa kohdattu.

Toiminnan pyrkimyksenä ei ole vain jakaa seksuaaliterveyden materiaalia satunnaisesti tai määrällisesti paljon, vaan päästä aitoon vuorovaikutukseen ihmisten kanssa. Kesäkumin ojentaminen toimii hyvänä keskustelunaloittajan ja avaa mahdollisuuden syvempään keskusteluun turvaseksistä.

Asenteemme ei ole tuomitseva eikä moralisoiva. SPR:n seksuaaliterveyden vapaaehtoisina pyrimme keskustellen saamaan ihmiset pohtimaan omaa seksuaalista käyttäytymistään ja siihen mahdollisesti sisältyviä riskejä. Viestitämme, että hyvä seksi ei harmita.

On hyvä ainakin varmistaa, että vastaanottaja tietää miten kondomia käytetään tai miten siitä voi tehdä suuseksisuojan. Voit myös mainita siitä, kuinka hienoa on, että asiakas huolehtii turvallisuudestaan. Kiertävässä työssä on hyvä teettää mahdollisuuksien mukaan myös SPR:n **Kondomiajokortti-tuokioita**. Kondomiajokortin teoriaosuus löytyy myös verkosta, jonne toiminnassa kohdatut voi ohjata tekemään visan: <http://www.spr.fi/kondomiajokortti> , www.spr.fi/kondomkorkort ja www.spr.fi/condomskillstest.

Festarikansa ja kesän riennoissa kohdatut ovat iloista ja vastaanottavaista väkeä, joka juttelee mielellään. Aloite sinun on kuitenkin hyvä tehdä itse!

Kiertävä työ paikallisessa toiminnassa

Kiertävä työ (myös Kesäkumikampanjan merkeissä) on Punaisen Ristin osaston omaa alueellista toimintaa ja sen järjestämisestä sekä toteuttamisesta vastaa osasto/seksuaaliterveystyön toimintaryhmä. Seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset voivat jalkautua esimerkiksi rannoille, puistoihin ja muihin nuorten suosimiin illanviettopaikkoihin.

Kiertävässä työssä toimimisen edellytyksenä on suoritettu Punaisen Ristin seksuaaliterveystyön peruskurssi/verkkokurssi ja 18 vuoden ikä. Mukana voi olla yksi 16- tai 17-vuotias harjoittelijana, jos toimintaan osallistuu vähintään kaksi täysi-ikäistä vapaaehtoista. Kiertävää työtä ei tule missään tilanteessa tehdä yksin, vaan pareittain tai ryhmässä turvallisuuden vuoksi. Tämä ei ole toivomus tai suositus, vaan **sääntö**. Työparin on oltava näkö- ja kuuloetäisyydellä. Vapaavalintaisesti voitte lähestyä ryhmiä pareittain tai jakaantua vierekkäisiin ryhmiin.

Osasto/seksuaaliterveystyön toimintaryhmä voi kirjata valtakunnalliseen [Festarilistaan](#) tiedon tekemästään paikallisesta kiertävästä työstä. Tällöin myös alueen muiden toimintamuotojen vapaaehtoiset saavat tiedon ja voivat liittyä mukaan partiointiin. Tässä tapauksessa lisätkää listaan:

- paikka (mikä puisto, ranta, tori tms.)
- päivämäärä ja kellonaika
- mikä toimintamuoto kiertää (seksuaaliterveystyö, päihdetyö jne.)
- osallistujien nimet.

Kiertävässä toiminnassa mahdollisesti syntyvät kulut kuuluvat osastolle.

Festarityö

Festaripäivystäjänä toimimisen edellytyksenä on hyväksytysti suoritettu seksuaaliterveystyön peruskurssi tai seksuaaliterveystyön verkkokurssi ja festarikoulutus sekä 18 vuoden ikä.

Myöskään festarityötä ei tule missään tilanteessa tehdä yksin, vaan **pareittain tai ryhmässä**. Voit työskennellä omien aikataulujesi mukaisesti joko muutaman tunnin tai vaikka kaksi päivää – muista kuitenkin levätä ja huolehtia omasta jaksamisesta. Voit myös halutessasi käydä esim. katsomassa lempibändiäsi työvuorosi yhteydessä (tämä siis ennen tai jälkeen vuorosi, tai mahdollisesti vuorosi ohessa – ei kuitenkaan eri päivänä). Jos menet juhlijoiden joukkoon hetkeksi, niin ilman liiviä. Kauempaa voit hetken seurata bändiä toki liivi päälläkin.

Festareille ja tapahtumiin ilmoittaudutaan valtakunnallisen [Festarilistan 2021](#) kautta. Kirjoita listaan, mihin tapahtumaan olisit kiinnostunut osallistumaan kiertävän työn merkeissä sekä nimesi.

Kesällä 2021 ei ole festarikoordinaattoria ja festarilistaa päivitetään ja seurataan satunnaisesti. **Ensisijaisesti listalle ilmoittautuvat voivat olla itse suoraan yhteydessä mahdollisesti tapahtumassa päivystävään Punaisen Ristin EA-ryhmään ja sopia mahdollisesta yhteistyöstä.** Ottaessasi yhteyttä tapahtumapaikkakunnan SPR:n EA-ryhmään:

- Kerro nimesi ja kuka olet (seksuaaliterveystyön koulutettu vapaaehtoinen)
- Missä SPR:n osastossa tai toimintaryhmässä toimit
- Mihin tapahtumaan olet kiinnostunut tulemaan tekemään kiertävää seksuaaliterveystyötä
- Kysy, päivystääkö EA-ryhmä kyseisessä tapahtumassa ja jos kyllä, onko se pyytänyt lupia tapahtumaan myös kiertävälle terveyden edistämisen toiminnalle (seksuaaliterveys- ja päihdetyö). Huom! Seksikiskojen osalta luvat tapahtumajärjestäjältä kysyy YleX.
- Sopikaa yhteistyöstä

EA-ryhmien sekä osastojen yhteystiedot löytyvät osoitteesta:

<https://rednet.punainenristi.fi/group-search>

Miten pääsen festareille?

Yleisenä käytäntönä on ollut, että SPR:n vapaaehtoiset pääsevät festarialueelle nimellään tai esiintymällä SPR:n liivi päällä. Tämä voi kuitenkin vaihdella festareittain, joten sovi sisäänpääsystä ensisijaisesti EA-ryhmän kanssa tai erikseen saamiesi ohjeiden mukaan.

Seksuaaliterveyden kiertävää työtä voi tehdä myös festarialueen ulkopuolella, missä juhlakansaa voi tavoittaa jopa festarialuetta moninaisemmin. Festarialueen ulkopuolella tapahtuvaan kiertävään työhön ei tarvitse lupia, mutta tapahtumassa mahdollisesti päivystävän SPR:n ensiapuryhmän tulee olla tietoinen myös ulkopuolella tapahtuvasta kiertävästä työstä.

Yhteistyö SPR:n ensiapuryhmän kanssa

Saapuessasi festarialueelle käy esittäytymässä SPR:n ensiapuryhmälle, jolloin olette tietoisia toisistanne. Ota ylös myös ensiapuryhmäläisten puhelinnumero ja anna heille omasi, jotta voitte tarvittaessa olla yhteydessä. Jos radiopuhelimia on saatavilla, voit tarvittaessa kysyä myös sellaista käyttöäsi. Varmista kuitenkin, että osaat käyttää sitä. Materiaaleja voi yleensä jättää säilytykseen EA-teltalle, mikäli paikalla on SPR:n ensiapupäivystys. Ensiapupiste ei kuitenkaan toimi seksuaaliterveystyön vapaaehtoisten taukotilana tai kokoontumispaikkana. Työrauhan ja autettavien yksityisyyden turvaamiseksi, kysy aina lupa ennen kuin menet sisään ensiavun telttaan.

Jos teiltä pyydetään ensiavullista apua, niin kutsu ensiapuryhmä paikalle. Hätäensiapuohjeet on hyvä jokaisen kerrata.

Festareilla toimivat muut SPR:n ohjelmat ja yhteistyökumppanit

Festareilla voi toimia myös SPR:n päihdetyön vapaaehtoisia (kiertävät ja Selviämispiste), henkisen tuen vapaaehtoisia, Kesäkumi-yhteistyöjärjestöjä, muita seksuaaliterveyden saralla toimivia järjestöjä jne. On kohteliasta käydä esittäytymässä heidän luonaan ja tehdä mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä kiertäessä festarialueella.

On erittäin suositeltavaa tehdä kiertävää työtä yhteistyössä muiden Punaisen Ristin toimintamuotojen, kuten päihdetyön ja henkisen tuen, vapaaehtoisten kanssa. Toiminnassa kohdattavien tuen tarpeet voivat olla moninaiset. Yhteistyössä on voimaa!

Matkakulut ja ruokailu

Ensisijaisesti kiertävään työhön toivotaan osallistumisia tapahtumapaikkakunnalta tai sen läheisyydestä. Tällöin osasto korvaa matkakulut oman käytäntönsä mukaisesti. Jos lähdet tapahtumaan valtakunnallisen festarilistan kautta, matkakulut korvataan halvimman

kulkuneuvon mukaan keskustoimistosta. Etukäteen ja vain erikseen sovitusti oman auton käytöstä voi saada 0,24€/km, kun autossa on yli kaksi vapaaehtoista tai merkittävä määrä materiaalia. Erillissopimukset on myös merkittävä M2-laskun lisätietoja-kohtaan. (Jos käytät omaa autoa, maksetaan halvimman kulkuneuvon mukaan ellei toisin ole sovittu etukäteen.) Liitä matkalaskuun matkatositteet tai merkitse kilometrit. Muista merkitä laskuun seksuaaliterveystyö ja tapahtuma. Matkat festaripaikalle järjestät pääsääntöisesti itse.

Matkakulut korvataan jälkikäteen ja ne tehdään erillisen M2-ohjelman kautta. Ohjeet matkakorvausten tekemiseen saat päivystyksen jälkeen. Joissain tapahtumissa järjestäjä saattaa tarjota osallistujille ruuan, mutta verotuksellisista syistä ateriakorvausta ei voida maksaa.

Yöpyminen festareilla

SPR ei automaattisesti korvaa tai järjestä yösiä festarityön vapaaehtoisille. Jos kuitenkin tarvitset yösiä, kysy mahdollisuuksia ensiapuryhmältä tai festarit@redcross.fi hyvissä ajoin, jolloin voimme selvittää erilaisia vaihtoehtoja (esim. ryhmämajoitus). Mahdollisista yöpymiskuluista sovitaan erikseen.

Kesäkumi-kampanja

Kesäkumikampanja on YleX:n, SPR:n, Väestöliiton, Syöpäjärjestöjen ja Sotilaskotiliiton yhteinen. Kampanja toteutetaan tänä vuonna pääasiassa somekampanjana, johon myös SPR:n seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset voivat osallistua. Kampanjan merkeissä on oltu perinteisesti mukana muutamilla kesän festareilla **Seksikiskan** muodossa. Seksikiskalla vapaaehtoiset teettävät Kondomiajokorttia sekä Naimamaisteritestiä ja kampanjajärjestöjen asiantuntijat ovat mukana ohjaamassa nuoria ja aikuisia mieltä askarruttavissa kysymyksissä. **Tämän vuoden Seksikiska-festareista ei ole vielä varmuutta.** Mikäli Seksikiskat toteutuvat, lisätään niistä tieto valtakunnalliseen Festarilistaan. Seksikiska-festareiden osalta seksuaaliterveystyön vapaaehtoisten osallistumislupien hankinnasta vastaa YleX ja yhteyshenkilönä toimii Kesäkumikampanjan koordinaattori Susanna (yhteystiedot lopussa).

Miten seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset tunnistaa?

Toimiessaan festareilla tai kiertävässä työssä seksuaaliterveystyön vapaaehtoisilla on **SPR:n punaiset liivit**, joissa on **hiv- ja seksuaaliterveystyön selkämerkki selässä**.

Voit halutessasi pukea liivin alle Kesäkumikampanjan t-paidan ja lippiksen, mikäli sinulla on sellaiset saatavilla. Uusia Kesäkumikampanjan t-paitoja ja lippiksiä ei tänä vuonna ole saatavilla.

Muista, että seksuaaliterveystyötä tehdessäsi edustat Punaista Ristiä, joten vapaaehtoisena sinun on käyttäydyttävä ja pukeuduttava asiallisesti. Vapaaehtoisen vaatetuksen tulee olla hyvän maun mukaista pukeutumista; ei esimerkiksi lyhyt minihame ja/tai napapaita. Suositeltava vaatetus on esimerkiksi vähintään polveen asti ulottuvat yksiväriset housut, hihallinen paita, joka näkyy myös päivystysliivin alta (ei mielellään toppia). Vaatteissa ei saa olla provosoivia tai SPR:n periaatteita loukkaavia tekstejä, tunnuksia (esimerkiksi päihdemainontaa) tai armeijan maastokuvioita.

Toiminnassa ja SPR:n liiveihin pukeutuneena ei saa tupakoida, käyttää päihteitä tai esiintyä päihtyneenä, krapulaisena tai päihteelle haisevana. Myös työvuorojen

ulkopuolella päihteiden käyttö on tapahtumassa kiellettyä. Ethän käytä liivejä tauoilla tai kun olet matkalla toiminta-alueelle, ellei toisin ole sovittu.

SPR:n vapaaehtoiset on vakuutettu perustason tapaturma- ja vastuuvakuutuksella. Muista vakuutuksista vapaaehtoinen vastaa itse.

Materiaalit

Kiertävään työhön on hyvä varata:

- SPR:n liivi ja hiv-seksuaaliterveyshyönteisen selkämäerkin
- kirurgisia maskeja ja/tai visiirejä mahdollisia lähikontakteja varten
- suojahanskat, käsien desinfiointiaine tai vastaava
- Kesäkumeja
- Seitsemän syytä suojautua -esitteitä

Pyydämme teitä käyttämään ensisijaisesti ja mahdollisuuksien mukaan osaston tai piirin materiaaleja, suojavarusteita ja liivejä. Osaston/toimintaryhmän vapaaehtoisten sekä piirin on mahdollista tilata omakseen selkämäerkin Punaisen Ristin verkkokaupasta osaston tai piirin tunnuksilla.

Kesäkumeja sekä **Seitsemän syytä suojautua**-esitteitä voi tiedustella jaettavaksi piiristä tai osastosta. Esitettä voi tilata Punaisen Ristin verkkokaupasta osaston/piirin tunnuksilla.

Huomioithan, että toiminnassa **ei tule jakaa ennen vuotta 2020 hankittuja Kesäkumeja.** Päivitetyt kondomit tunnistat ulkopakkaukseen lisätyistä pakkausmerkinnöistä: **CE-merkintä, tieto valmistajasta suomeksi ja ruotsiksi, kondomivalmistajan logo, tarrasinetti.**

Huomioithan kondomivalmistajan ohjeen kumien jakeluun:

- osoite: www.rfsu.com/fi/kesakumi
- salasana: Kesäkumi2020

Mikäli tarvitset lainaksi liivin Punaisen Ristin festariryöstä, muista mainita minkä kokoisen liivin haluat, sekä milloin ja minne haluat toimituksen (lähin Matkahuollon piste). Mikäli tarvitset kertakäyttöhanskoja, ilmoita myös niiden koko. Käytön jälkeen palauta liivi ja merkki mahdollisimman pian, ellet tiedä tarvitsevasi sitä pian seuraavassa tilaisuudessa. Mahdollisia materiaaleja tulee kysyä osoitteesta festarit@punainenristi.fi **hyvissä ajoin ennen tapahtumaa.** Kesällä 2021 mielellään vähintään 2 viikkoa ennen, sillä sähköpostia seurataan keskimäärin kerran viikossa.

Lähetä liivit ja ylijääneet materiaalit postin tai Matkahuollon kautta osoitteeseen:

SPR / Festariryöst
Kirkkokatu 5 B 10
33100 Tampere
Puhelin: 044 293 8051

Voit lisätä palautuksen matkahuolto/postimaksun matkalaskuusi. Puhelinnumero pitää lisätä pakettiin, jotta saamme siitä saapumisilmoituksen tekstiviestinä. Palauttamatta jääneestä liivistä laskutetaan 70€.

Purku ja palaute

Jokaisen jalkautumisen ja päivystyksen jälkeen vapaaehtoisten tulee järjestää yhteinen hetki, jossa havainnoista, kokemuksista ja tuntemuksista keskustellaan. Tarkoituksena on käsitellä tapahtuneet tilanteet, koota havaintoja ja raportoida niistä Punaisen Ristin festarityön lähettämään palautekyselyyn (lähetetään myöhemmin sähköpostitse).

Jos kiertävässä työssä tapahtuu jokin mieltä askarruttava tapahtuma, on tärkeää, että olet yhteydessä osaston vastuuhenkilöihin tai piiriin. Ensiapuryhmissä on myös henkisen tuen osajia, joilta voi kysyä keskusteluapua välittömästi tilanteen jälkeen. Tarvittaessa on mahdollisuus järjestää myös syvällisempi purkukeskustelu. On tärkeää, että mieltä painava asia käydään yhdessä läpi.

Muista, että ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa tapaa tehdä kiertävää työtä. Sinä kohtaat ihmiset omana itsenäsi ja teet jalkautuvaa työtä omalla, sinulle sopivalla tavallasi. Edustat kuitenkin aina myös Punaista Ristiä!

Ota yhteyttä, jos mieltäsi askarruttaa joku kysymys!
Pyydämme yhteydenottoa hyvissä ajoin ennen tapahtumia, mielellään 2 viikkoa aiemmin.

Festarityön sähköpostia luetaan keskimäärin kerran viikossa: festarit@redcross.fi

Päihdetyö: kati.laitila@redcross.fi ja 040 5895778. (Loma vkot 27, 30 ja 31)

Seksuaaliterveys: petra.lemmetty@redcross.fi, 040 620 4373 (Loma vkot 27–30) tai anna.ranta@redcross.fi (Loma viikot 28–29)

Kesäkumikampanja, Seksikiskat ja osallistuminen Kesäkumin some-kampanjaan:
Kesäkumi-kampanjan koordinaattorin Susanna Kuokkasen yhteystiedot:
Susanna.Kuokkanen@cancer.fi, 040 199 0337

AURINKOISTA JA TURVALLISTA KESÄÄ!